

Obsah

ÚVODEM	9
--------------	---

KAPITOLA 1

VSTUPUJEME DO ZAJÍMAVÉ A VÝZNAMNÉ OBLASTI	11
--	-----------

1.1 S jakými pojmy budeme pracovat?	13
Co je „volný čas“?	13
Nejprve výchova mimotřídní, mimoškolní, mimo vyučování	15
Dnes pedagogika volného času	16
Výchova formální, informální, neformální	18
Organizovanost výchovného působení	21
Věkové vymezení účastníků	22
1.2 Jak budeme postupovat?	22
Literatura	23

KAPITOLA 2

VOLNÝ ČAS DĚTÍ A MLÁDEŽE VČERA A DNES	25
--	-----------

2.1 Co působilo a působí na vznik a rozvoj volného času?	25
Pracovní doba se zkracuje	25
Obyvatel různých zemí přibývá nerovnoměrně, mění se jejich věková i etnická skladba	29
Lidé se přesunují do měst	30
Literatura	33
2.2 Jaký vztah si děti a mladí lidé vytvářejí k volnému času?	33
Někteří mladí lidé volný čas využívat nemohou	34
Nezaměstnanost - nežádoucí rozšíření volného času	38

Jiní volný čas odmítají	41
Někdo volný čas využít neumí	44
Literatura	47
2.3 Vznikla soustava aktivit a zařízení volného času dětí a mládeže	48
Jaké výsledky přinesl dosavadní vývoj?	49
Jaké zásady se v tomto vývoji uplatnily?	52
Literatura	53

KAPITOLA 3

KDE VŠUDE SE VOLNÝ ČAS VÝCHOVNĚ ZHODNOCUJE? .. 55

3.1 Začátek je v rodině	56
Současná rodina se rychle proměňuje	57
První zkušenosti z aktivit volného času se získávají v rodině	61
Literatura	65
3.2 Volnočasové aktivity a zařízení školy	66
Působení školy ve volném čase má dlouhodobé tradice	67
Jaké možnosti a výsledky má naše současná škola ve volném čase?	68
Volnočasová zařízení školy	75
Literatura	78
3.3 Činnost pokračuje v prostorách a zařízeních volného času mimo školu .. 79	79
Přirozená prostředí a nové formy jejich využití ve volném čase	79
Dosavadní vývoj zařízení volného času	81
Jaké hlavní typy prostorů, zařízení a jejich aktivit tedy působí?	89
Aktivity volného času pomáhají řešit negativní jevy mezi dětmi a mladými lidmi	95
Literatura	97
3.4 Sdružování dětí a mládeže	98
Vrstevnické skupiny	99
Jak se vyvíjela formálně organizovaná sdružení dětí a mládeže?	99
Hlavní typy sdružování	104
Sdružení dětí a mládeže se člení podle různých hledisek	105
Základní typy sdružení dětí a mladých lidí	107
Literatura	115
3.5 Děti a mladí lidé žijí v obci a regionu	116
Obce a regiony Evropy a jejich mladá generace	117
Příklady praktických zkušeností z evropských obcí a regionů	121
Působení mezi dětmi a mládeží v místech a regionech České republiky .. 123	123
Literatura	127

3.6 Média a komunikace - stále významnější součást volného času dětí a mládeže	128
Uplatnění médií ve volném čase dětí a mládeže se rychle vyvíjelo	129
Také mediální aktivity týkající se dětí a mládeže mají mezinárodní rozměr	134
Rychlý vývoj médií bude pokračovat	135
Literatura	138
3.7 Společnost vytváří a uskutečňuje politiku k volnému času dětí a mládeže	139
Tendence a modely evropského vývoje politiky v oblasti volného času ..	140
Regiony Evropy se od sebe dosti odlišují	143
Jak probíhal vývoj v posledních letech v naší zemi?	146
Právní a ekonomický rozměr politiky volného času	148
Literatura	150
3.8 Politika společnosti k volnému času mladé generace mezinárodně	151
Vývoj po druhé světové válce	152
Devadesátá léta 20. století	155
Vstupujeme do současnosti - první roky nového století	159
Literatura	163

KAPITOLA 4

KDE HLEDAT DALŠÍ INFORMACE?	165
4.1 Zkratky	165
4.2 Programy	167
4.3 Periodika	169
Sdružení dětí a mládeže	169
Pedagogika a příbuzné obory	169
4.4 Další literatura	170
4.5 Užitečné adresy	172
České instituce a organizace	172
Zahraniční instituce a organizace působící v České republice	172
Mezinárodní instituce a organizace	173